

Arvutitöökoha ja traadita andmesidevõrgu (WiFi) kasutamine

Tallinna Linnavolikogu 18. oktoobri 2007. a määruse nr 31 „[Tallinna Keskraamatukogu põhimäärus](#)“ § 6 lõike 2 punkti 5 ja Tallinna Linnavolikogu 2. juuni 2016. a määruse nr 19 „[Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskiri](#)“ § 1 lõike 4 alusel

1. Üldsätted

- 1.1. Käskkirjaga reguleeritakse Tallinna Keskraamatukogu arvutitöökoha ja traadita andmesidevõrgu kasutamist.
- 1.2. Käskkirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:
 - 1.2.1. raamatukogu on Tallinna Keskraamatukogu;
 - 1.2.2. käskkiri on direktori käskkiri „Arvutitöökoha ja traadita andmesidevõrgu (WiFi) kasutamine“;
 - 1.2.3. teenindusüksus on raamatukogu teenindusosakond või haruraamatukogu;
 - 1.2.4. lugeja on isik, kes on registreeritud raamatukogu lugejaks;-
 - 1.2.5. kasutaja on lugeja või lugejaks registreerimata raamatukogu külastaja;
 - 1.2.6. alaealine on alla 18-aastane isik;
 - 1.2.7. vanem on alaealise hooldusõiguslik vanem või eestkostja;
 - 1.2.8. arvutitöökoht on **internetitöökoht** (sh raamatukogu **sülearvuti**), **õppearvuti**, **otsinguarvuti**, **tahvelarvuti**, **kuvar isikliku sülearvutiga töötamiseks**;
 - 1.2.9. internetitöökoht on **arvuti**, millega saab interneti kasutada ning kuhu on installeeritud veebilehitseja, kontoritöö tarkvara ning ID-kaardi tarkvara;
 - 1.2.10. seanss on 60-minutiline ajavahemik, mille kestel saab lugeja arvutitöökohta kasutada;
 - 1.2.11. lisaseanss on 60-minutiline ajavahemik, mille kestel saab lugeja arvutitöökohta kasutada siis, kui teisi huvilisi arvutitöökohale ei ole;
 - 1.2.12. WiFi on traadita andmesidevõrk.
- 1.3. Arvutitöökoha ja WiFi kasutamine on tasuta.
- 1.4. Arvutitöökoha kasutamiseks tuleb esitada lugejakaart või ID-kaart, kui lugejakaardina kasutatakse ID-kaarti.
- 1.5. Arvutitöökohta saab kasutada ainult raamatukogus kohapeal.
- 1.6. Tahvelarvuti, sülearvuti, kuvar ning kuvari ühendamiseks ja kasutamiseks vajaminevad lisaseadmed märgitakse nende kasutamise ajaks lugeja nimele lugejate andmebaasis.
- 1.7. Enne arvutitöökoha ja/või WiFi võrgu kasutamist tuleb kasutajal tutvuda selle käskkirjaga ning neid kasutades järgida seda käskkirja ja kehtivaid õigusakte.
- 1.8. Arvutitöökoha kasutamise eelduseks on arvuti ja asjakohaste arvutiprogrammide tundmine ja eelnev arvuti kasutamise kogemus. Juhul, kui lugeja vajab arvuti kasutamisel abi, tuleb tal teavitada sellest raamatukogutöötajat, sh vajadusel leppida kokku aeg koolituse saamiseks.
- 1.9. Raamatukogu ei väljasta lugejate andmeid ega logisid arvutitöökoha ja/või WiFi kasutamise kohta kolmandatele isikutele, v.a seadusega ettenähtud juhtudel.

2. Raamatukogu arvutitöökoht

2.1. Internetitöökoht

- 2.1.1. Internetitöökoht on lugejale suhtlemiseks riigi ja kohaliku omavalitsusega ning lähedastega, õppimiseks, töö otsimiseks, arvete tasumiseks jms.
- 2.1.2. Ühe seansi kestus on kuni 60 minutit. Kui internetitöökohta ei vaja teised lugejad, võib raamatukogutöötaja lubada lugejal kasutada päevas kuni kolme (60-minutilise kestusega) liseseansi.
- 2.1.3. Internetitöökohta kasutamiseks õppimise ja töö otsimise eesmärgil saab eelnevalt broneerida aja 60–240 minutiks, s.o kuni neljaks tunniks päevas. Teenindusüksuste kontaktid on avaldatud raamatukogu veebilehel www.keskraamatukogu.ee. Vajadusel aitab raamatukogutöötaja enne broneeringu kinnitamist isiku veebis raamatukogu lugejaks registreerida.
- 2.1.4. Igas teenindusüksuses on vähemalt üks arvuti, mida saab kasutada ilma eelneva broneerimiseta, elavas järjekorras.
- 2.1.5. Lugeja saab dokumente ajutiselt salvestada kausta *Documents* või arvuti töölauale (*Desktop*). Enne internetitöökohalt lahkumist on lugeja kohustatud arvutist kustutama kõik failid (dokumendid), mida ta on salvestanud. Raamatukogul on õigus kõik lugeja poolt salvestatud dokumendid arvutist kustutada ja neid ei ole enam võimalik taastada.
- 2.1.6. Internetitöökohas saab kasutada dokumentide väljatrüki tasuta teenust. Printimiseks tuleb pöörduda raamatukogutöötaja poole. Sülearvutist dokumendi väljatrükiks tuleb lugejal saata fail selle teenindusüksuse, mille teenust ta kasutab, e-posti aadressile. Teenuse eest saab maksta pangaülekandega, sularahas või pangakaardiga.

2.2. Õppearvuti

- 2.2.1. Õppearvuti on sülearvuti, mis on kasutamiseks distantsõppes osalemiseks, kaugtöö tegemiseks, lähedastega suhtlemiseks ning tavakasutuseks ka liikumispuudega lugejale.
- 2.2.2. Õppearvutit saab kasutamiseks laenata raamatukoguhoidja vahendusel, seda saab kasutada raamatukogus kohapeal ning selle kasutamise asukoht tuleb leppida kokku raamatukoguhoidjaga. Peale kasutamist tuleb õppearvuti tagastada raamatukoguhoidja kätte.
- 2.2.3. Õppearvuti kasutamiseks saab eelnevalt broneerida aja kuni 240 minutiks, s.o kuni neljaks tunniks päevas.
- 2.2.4. Õppearvuti on ühendatud WiFi võrku. Dokumendi väljatrükiks tuleb lugejal fail saata selle teenindusüksuse, mille teenust ta kasutab, e-posti aadressile.
- 2.2.5. Õppearvuti lisaseadmeks saab laenata mikrofoniga kõrvaklappe.

2.3. Otsinguarvuti

- 2.3.1. Otsinguarvuti on teavikute otsinguteks e-kataloogist ESTER ja raamatukogu e-raamatukogudest. Samuti on võimalik tutvuda raamatukogus kättesaadavate veebiandmebaaside ja e-väljaannetega ning registreerida ennast raamatukogu lugejaks.
- 2.3.2. Otsinguarvutisse ei saa dokumente salvestada ega sealt väljatrükke teha.

2.4. Tahvelarvuti

- 2.4.1. Osades teenindusüksustes on kohapeal kasutamiseks tahvelarvuti. Tahvelarvutit saab kasutamiseks laenata raamatukoguhoidja vahendusel, seda saab kasutada raamatukogus kohapeal ning selle kasutamise asukoht tuleb leppida kokku raamatukoguhoidjaga. Peale kasutamist tuleb tahvelarvuti tagastada raamatukoguhoidja kätte.

- 2.4.2. Tahvelarvuti andmeruumi on lugejal lubatud oma dokumendid ajutiselt salvestada, kuid lõpetades tahvelarvuti kasutamise, tuleb salvestatud dokumendid tahvelarvutist kustutada.
- 2.4.3. Tahvelarvutid on ühendatud WiFi võrku. Dokumendi väljatrükiks tuleb lugejal fail saata selle teenindusüksuse, mille teenust ta kasutab, e-posti aadressile. Väljatrükk on tasuline teenus.
- 2.5. Kuvar isikliku või raamatukogu sülearvutiga, sh õppearvutiga töötamiseks
 - 2.5.1. Kuvari saab ühendada isikliku või raamatukogu sülearvutiga, sh õppearvutiga.
 - 2.5.2. Kuvari ning kuvari arvutiga ühendamiseks ja arvuti kasutamiseks vajaminevad lisaseadmed - videoühenduskaabel, hiir, klaviatuur, adapter - saab laenata raamatukoguhoidja vahendusel. Peale kasutamist tuleb kuvar jm lisaseadmed tagastada raamatukoguhoidja kätte.
 - 2.5.3. Sõltuvalt teenindusüksusest võib kuvar olla mobiilne või statsionaarne (kuvari kasutamiseks tuleb istuda kindla koha peale).
 - 2.5.4. Lisaseadmetest on hiirt võimalik laenata kohapeal kasutamiseks ka ilma kuvarita.

3. WiFi kasutamine

- 3.1. WiFi-t saab kasutada teenindusüksuste lahtiolekuaegadel kõikides teenindusüksustes.
- 3.2. WiFi kasutaja vastutab võrgus tehtud toimingute eest.
- 3.3. Kuna WiFi on avalik andmesidevõrk, siis raamatukogu ei saa tagada, et selle kasutamine oleks turvaline.

4. Raamatukogu õigused

- 4.1. Raamatukogutöötajal on õigus:
 - 4.1.1. keelduda lugejale lisaseansi võimaldamisest, kui internetitöökohta vajavad teised lugejad;
 - 4.1.2. lõpetada seanss, kui lugeja ei järgi käskkirjas või raamatukogu sisekorras sätestatud korda või ei allu raamatukogutöötaja korraldustele;
 - 4.1.3. broneering tühistada, kui lugeja on hilinenud üle viie minuti, arvates broneeringu algusest;
 - 4.1.4. keelduda lugejale arvutit broneerimast kauemaks kui 60 minutit, kui lugeja ei vaja arvutit õppimiseks või töö otsimiseks;
 - 4.1.5. lugeja soovil lugeja abistamiseks ja kontaktivabaks juhendamiseks siseneda internetitöökohta arvutisse kaughaldusega;
 - 4.1.6. kustutada kõik arvutitöökohta lugeja poolt salvestatud ja peale seansi lõppu kustutamata jäetud dokumendid, sealjuures taastamisvõimaluseta;
 - 4.1.7. lubada internetitöökohta kasutama lugeja, kellel on raamatukogu vastu täitmata kohustusi, kuid kes vajab juurdepääsu arvutile riigi- ja kohaliku omavalitsuste veebilehtedega tutvumiseks, töö otsimiseks või kohtutäituriga suhtlemiseks;
 - 4.1.8. piirata arvutitöökohta kasutusaega alaealisel, kelle vanem on raamatukogule esitanud avalduse (lisa 1);
 - 4.1.9. WiFi kasutaja blokeerida ja võrgust eemaldada, kui kasutaja tegevus häirib teiste kasutajate või WiFi võrgu tööd;
 - 4.1.10. juhul, kui lugeja keeldub esmakordselt järgimast käskkirjas või raamatukogu sisekorras sätestatud korda, määrata kahe nädala kuni kuue kuu pikkune internetitöökohta, tahvelarvuti ja kuvari kasutamise keeld;
 - 4.1.11. määrata korduva käskkirja ja sisekorra rikkumise korral tähtajatu internetitöökohta kasutamise keeld.

4.2. Raamatukogu ei vastuta:

- 4.2.1. andmekao või muu kahju eest, mis võib tekkida internetitöökoha tehniliste rikete (siseliinide häired jms) korral;
- 4.2.2. internetitöökohta kasutades edastatud andmete volitamata leviku või muutmise tõttu lugejale tekitatud kahju eest;
- 4.2.3. kasutaja poolt andmesidevõrgus korda saadetud õigusaktidega keelatud tegude eest.

5. **Keelatud tegevused**

5.1. Raamatukogus on keelatud:

- 5.1.1. rikkuda sisekorda;
- 5.1.2. arvutit või kuvarit sisse ja välja lülitada, v.a ainult kuvariga töökohal;
- 5.1.3. arvuti konfiguratsioone muuta ja/või programme ning rakendusi installeerida;
- 5.1.4. arvutitöökoha juurde kuuluvat riist- või tarkvara rikkuda. „Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskirja“ kohaselt tuleb raamatukogule tekitatud kahju hüvitada, alaealise tekitatud kahju hüvitab vanem;
- 5.1.5. arvutit jm riistvara (klaviatuuri, kuvarit jms) teenindusruumidest välja viia;
- 5.1.6. süüa ja juua arvutitöökoha vahetus läheduses;
- 5.1.7. külastada vaenu, julmust ja vägivalda õhutavaid ja pornograafilise sisuga veebilehti;
- 5.1.8. koormata raamatukogu andmesidevõrku suure mahuga faile üles või alla laadides.

6. **Käskkirja teatavaks tegemine**

- 6.1. Veebihalduril avalikustada käskkiri raamatukogu veebilehel, sekretäril siseveebis.

7. **Kehtetuks tunnistamine**

- 7.1. Tunnistada kehtetuks direktori 15. märtsi 2022. a käskkiri nr 1-2/16 „Arvutitöökoha ja traadita andmesidevõrgu (WiFi) kasutamine“.

Kaie Holm
direktor

Lisa Avalduse „Arvutitöökoha kasutusaja piiramiseks“ vorm

Avalduse „Arvutitöökoha kasutusaja piiramiseks“ vorm

Avaldus
arvutitöökoha kasutusaja piiramiseks

Avalduse esitaja, alaealise vanem või eestkostja			
	eesnimi	perekonnanimi	isikukood

Palun lubada alaealisel

eesnimi	perekonnanimi	isikukood

kasutada arvutitöökoha (sh mängida arvuti- või videomänge) Tallinna Keskraamatukogu
teenindusüksuses (teenindusosakonnas/haruraamatukogus) päevas

	minutit/tundi
--	---------------

Piirang kehtib alates		kuni	
Piirang kehtib kuni alaealise 18-aastaseks saamiseni			

(allkiri)

(kuupäev)

(nimi)